

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A zson-
dlylet tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Szerkesztő és kiadó:
A muraszombati gazd. főkegyelet.
A szerkesztésért felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábol petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr
többzöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlert petitsora 25 kr.

Hasznóhajtó tyukászat.

Minden gazdaasszonynak, ki a baromfi-
tenyésztéssel előszeretettel foglalkozik, fő-
tőrekévé az képezi, hogy tyukjai minél ko-
rábban megkezdjék a tojást; tudvalevőleg
ebben az időszakban a tojás igen jó áron
kelendő, a korai csirke pedig szintén jól
fiztetett portéka; azt hiszem, a közérdek-
nek tesz az a női szolgálatot, ha hosszú
gyakorlatom alapján erre néve egyet-mást
elmondok.

A korai tojást tyukászatunkban három
tényező szemeltartása mellett érhetjük el.
1. Tartuk szem előtt azt, hogy a mult
nyáron nevelt jérékek korábban kezdenek
tojni, mint az idősebb tyukok.

2. A tyukoknak éjszakára meleg állóhely-
ről kell gondoskodnunk; ez leggyezyerábban
akkép állítjuk elő, ha az istálló mellett meg-
felelő nagyságu helyet felszékkel rekesztünk
el számukra; főkéllék, hogy a helyiség vil-
lágos, tehát ablakkal ellátott legyen a
végböl, hogy zord időjárás alkalmával szíve-
sen benne tartózkodhassanak; a helyiségben
a tyukoknak alkalmas pocshelyről is kell
gondoskodni; e végböl egy sekély homokkal
telt láda álljon rendelkezésükre.

A 3 és mondhatnám főtényező a helyes
takarmányozás. Nem elég az, ha az egynemű,
többnyire kukoricából álló eleséget eléjük
szórjuk, mert azt kivált télen, a midőn a
szedegetéstől, kapargatástól a fagy és hó ki-
zárja őket, gyakran meg is unják; azonki-
vül az egyoldalú kukoricaeletetésnek az a
hátrányos következzése is szokott lenni, hogy
a tojások tulságos kemény, vastaghéjúak les-
zenek; az ily tojásokból pedig költés alkalmá-
val sok „kivált”, a kis csibe „beleful”, mert
a kemény héjat áttörni nem képes. Egyéb-

iránt a csibék befeuladásának még egy
fontos oka is lehet, az t. i., ha a kőtőfészkek
elkészítéséhez, illetőleg annak alkalmas elhe-
lyezéséhez nem értünk, vagy arra kellő gon-
dot nem fordítunk. Ismerek egyszerű parasz-
asszonyokat, kiknek „szerenészes keze” után
a költés pompásan sikerül, önkéntelenül és
fényes eredményt érnek el minden mester-
kéies nélkül; de ismerek viszont számos elő-
kelő oly gazdaasszonyt is, a ki ugyan sokat
ad arra, hogy a baromfiudvara népes legyen,
hogy abban henzsegen a nagyszámu „saját
nevelésű”, vágni való apró jószág és mégis,
a legnagyobb (tévés irányú) gondossággal és
is, vajmi nehezen sikerül nekik az óhajtott
célt elérniök, mert a költéshez „nincsen sze-
renejök” uzyannyra, hogy ha számítássa-
vannak a költéshez elvesztelt nagyszámu,
jobbára „kivált” tojásokat, azok értéke nem
ritkán felülmúlja a gyeren kelt és felnevelt
csirkék piaci árát; az ilyen nevelés megfizet-
teti hiúságukat és drága pecsenyét szolgáltató
az asztalra.

Pedig vajmi egyszerű nyitja van a dolgo-
nak; a természetet kell utánoznunk; figyeljük
meg a tyukfélek vad családjainak a fészkelési
módját; látjuk azt, hogy a fúr, fogly a nyir-
kos földön, árnyékos helyen készíti el fészket;
sekély, kerek mélyedést kaparnak a földbe és
azt száraz gazzal kibélelve, abba rakják tojá-
saikat; hasonlóképp jár el az egyszerű parasz-
asszony is, a midőn többnyire hasznavehetel-
lenné vált szitába vagy rostába készíti el a
fészket és abba megültetve a tyukot, azt az
ágy alá a szoba földjére helyezi el; a ren-
des gazdasszony pedig időközönként agyag-
sárral föl is szokta simítani a ház földjét;
igy azután a fészkekben levő tojások ezáltal
megnyerik a kellő egyetlenes nedvességet, a

mely, nevezetesen a költés utolsó időszakában
döntő befolyással van a kelésre nézve. Ezt az
eljárást magam is gyakoroltam, azzal a mó-
dosítással, hogy a cselédház földjére a fészkek
alá hetenként egy bögre vizet öntöttem. —
Változott lakásvizonyok mellett, a hol t. i.
földes szobával nem rendelkeztem, alkal-
mas, megfelelő költő ládákat készítettem a
következőképp: megfelelő térfogatu ládikát,
a melynek feneké is felelt — kitapasztottam jó
vastagon polyvás sárral olyan formán, hogy
az homorú fészkek alakot képezett; a kellő
számu így elkészített ládákat nyáron kiszá-
rítottam, alkalmazássa vételek alkalmával
pedig a láda belsejét t. i. a tapaszt mérsékel-
ten vízzel nyirkossá tettem. Szükséges, hogy
ily költőfészkekéböl kellő számu tartalékunk
is legyen, a végböl, hogy a tojások átvizsgá-
lása és átrakása alkalmával (megültetés utáni
10 napra) egy másik megnyirkosított fész-
kebe rakhassuk a fiasnak mutatkozó tojá-
sokat. Magától értetődik, hogy a fészkeket
minden alkalommal tiszta szálmával kell nem
épen bőven kibélelni.

Most veszem észre, hogy tulajdonképeni
tárgyamtól, a tyukok teli takarmányozásától
nagyon messze is eltértem. Elhittem már
fontosabb, hogy az egyoldalú takarmányozást
kerüljünk el, kifejtettem annak hátrányos
következzéseit is. A tyukok számára teli ele-
ségül vegyített szemes eleséget készítsünk,
keverjük össze minél többféle magvakat:
gabona ocsut, czirókmagot, szőlőmagot, po-
hánkát, kendermagot, a kukorica a keve-
réknek legfőbbjebb egy negyed részét képezze.

A szemes eleségen kívül a baromfi egész-
ségére nézve oly nehezen nélkülözhető zöldfü
pótlásuképp, csikokat természetű tölgyfaul gyu-
lájunk el számukra takarmány (burgundiá)

GYÓGYULT SEBEK.

Gyógyult sebek.

Elbeszélés a népiéletből. (Folytatás)

Kért, hogy maradjak itthon, félt, hogy hátha
valami bajom lesz; de látván, hogy nem hajlok
szávrára, sirva búcsúzott el tőlem, mintha többet
sohsem láttnánk egymást.

Elindultam korán reggel, s úgy esett, hogy
hamarabb elérvézhettem a vásárral, mint gon-
doltam s délután már hazafelé tartottam a lóval.
Öreg este volt, mikor a faluba értem. A kutyák
csendesen aludtak, csak az árendás kocsmájából
tört ki néha a cigány bandának is hangosabb
kurjongatás.

Hazavezettem az új lovat, adtam neki enni,
inni, aztán én is megvezegőriztam. Lelekintem.
Az igaz, hogy el voltam fáradva, még se
jött álom a szememre, mindig bántott, mindig
előttem volt Terka búnos arccal, könyös szem-
mel. Bántott, hogy most otthon virraszt, fél, hogy
valami baj ért, aztán meg nem esoda, én is nyu-
godtabb lettem volna, ha csak messziről láttam
volna is, vagy egymásnak jó éjszakát kívánva
térhettek haza aludni.

Fél is kerekedtem! Mikor a kapuhoz értem,
látam, hogy még a pitvar ajtaja is nyitva van,
a mi körülbelül azt jelentette, hogy még ébren
van valaki a háznál.

A holdvilág épen akkor bukkan elő, mely-
nek fényénél hamar beláttam az udvart, s a kis

kertben valami felhőséget pillantottam meg. Sze-
tem hangosabban kezdett verni, zúgott a fejem,
olyan fureskén éreztem magam. Sohse lesekölödtem,
mert a beestetes embernek nem szokása, de
most odahúzódtam a sövény mellé.

Onnan kellett nézmem, a mint Terka, az az
én Terkam, tetszik tudni, ott vihog, ott ölelke-
zik, esőkolódik a Földes Toth Gyurival.

De már ennek fele sem volt tréfa, elfutott a
még, kihuztam egy karót a kerítésből s aztán
nem tudom mit csináltam, mi lett vége a dolgo-
nak, csak olyanformán beszéltek másnap a faluban,
hogy valakit félholtan vittek haza a Terkáké
házából.

Ebéd után mindjárt kimentem a tanyaúra s
előre megmondtam, hogy nem jövök haza egy
héttig, sok dolgom lesz kint. — Az öreg még nem
tudott semmit, csak azt látta, hogy rossz ked-
vem van.

A harmadik szomorukodással telt napon két
pandur állított be a tanyaúra, s tudtal adták, hogy
a törvény parancsából velük kell mennem. Tud-
tam már miért?

Hallottam még boldogult édes apámtól, hogy
a törvényvel nem jó kikezdeni; hát rendbehoz-
tam minden dolgom, átveztettem a jószágot a
szomszéd tanyaúra, hogy az ottani béres vezesse
haza, meg aztán egy füst alatt anyámnak is
mondja, hogy mi történt velem. Ne busuljon,
van még igazság!

Eugem pedig egyenesen a városba vittek,
a hol felesztendő mulva kimondták rám az urak
az ítéletet.

Hosszu, nagyon hosszú volt az a három ez-

lendő, mit rám szabtak; de mégis letelt. Julcsa
hugom eleinte bejött édes anyámnak, hozott mind-
dig valamit, s megtudtam tőlük, hogy Gyuri el-
vette Terkát, de házasságukon nincs istenálás.

Később az anyuk béreg lett, s egy eszten-
dövel előbb halt meg, mint a hogy kiszabadultam.
Mikor letelt a három esztendő, haza jöttem.
Ugy vert a szívem, pedig még a toronyt is
alig láttam, szaladtam, hogy mentől előbb itthon
lehessek. Nem akartam elhinni, hogy igaz, hogy
szabad vagyok. Álmodtam sokszor odabent is
ilyeneket.

De mégis igaz volt. Oda értem a temetőbe s
ott láttam boldogult édes anyam sírját. Olyan
boldog, s mégis olyan boldogtalan voltam. Örül-
tem szabadságomnak, mint kalitkából kiszabadult
madár, s a fáj szivem, ha arra gondoltam, a kit
ez a föld takart.

Indulni akartam befelé; de eszembe jutott,
hogy most megláttnának az emberek, ujjal mutog-
tatnának rám, hogy ez az ember, a ki be
volt zárva? Pedig gondoltam, van-e okuk, hogy
megszóljanak? Miért voltam bezárva? Mert bo-
szot állottam egy eszabiton, vérbe-fagyva hagy-
tam boldogságom feloldóját, életem megrontóját.
De azért mégis beláttam, hogy rosszat tettem, s
szégyeltem magam. Nem, nem megyek most vé-
gig a falun — gondolám — megvárom míg be-
sötétlödik, addig szétrézek a temetőben, hogy kik
költöztek el az árnyékvilágból.

A harmadik sorban egy vörvörös festett
keresztcséket láttam, tudtam, hogy nálunk csak
annak szokás ilyet állítani, a kit gyilkos kéz
pusztított el a világból; kíváncsian huztam szét

A nap és éj hossza.

Piaczi árak.

Márc	A nap		A hold	
	kel	nyug	kel	nyug
6.	6.36	5.48	1.48	5.11
7.	6.34	5.49	2.59	5.0
8.	6.33	5.51	4.16	5.42
9.	6.30	5.52	5.35	6.20
10.	6.29	5.54	6.54	6.55
11.	6.27	5.55	8.13	6.28
12.	6.24	5.57	9.31	8.1

Ma jegyeztetik:

Buza	9.50	9.80
Rozs	9	9.30
Zab	5.50	6
Hajdina	—	—
Köles	5.50	5.80
Kukorica	5.70	6

Budapesti gabona-árak.

Buza	10.25	10.45
Rozs	9.65	9.90
Tengeri	5.20	5.25
Köles	6.20	6.40
Zab	5.90	6.30

Bécsi gabona-árak.

Buza	10.55	10.88
Rozs	10.12	10.15
Tengeri	5.85	5.88
Köles	—	—
Zab	6.46	6.53

Nyilttér.*

* Az e rovat alatt közlöttékként nem felelős a szerkesztés. **Égész selyem mintázott Foulardok** at méterenként 55 król egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész véggeken is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámen-tesen Henneberg G. (es és kir. udvari szállító) selyem-gyára Zürichben. Minták postafiókjával küldenek. — Szájéba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

A legújabb és legolcsóbb

politikai és közgazdasági napilap a

„MAGYAR UJSÁG”

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő

Előfizetési árak: Egész évre . . . 12 frt.
Félévre . . . . . 6 frt.
Negyedévre . . . 3 frt.

A „Magyar Ujság” kiadói hivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „Magyar Ujság”

valamennyi sorsjegyeire,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a Magyar leszámítoló és Pénzügyminisztériumnál letérbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonként 3%, tehát összesen

7 millió nyereményre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság” mindazon esetében, melyben valamelyik sorsjegyet kiadatik, a nyereményösszeg felét előfizetőinek osztja át, oly formán, hogy egyik budapesti kir. közgyűjtő előtt egész éves előfizetői sorából 30, s a féléves előfizetőiből 20 sorsolat- tiki ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyereményt fele.

Matatványzsókat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG”

kiadóhivatala

Budapest, IV. kerület, Granátos-utca 1. sz.

Máriaczellai Gyomorcsépek

magyszerűen hatnak gyomor bajainál, méltóképpen és áll-
talanosan ismeretes házi és népszerű.
A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség,
biztos lehelés, fejfájás, székely felhagyás, hasmenés, gyomor-
regés, felelőleges nyálkázás, sárgaság, uduor és hányás,
gyomorécsés széklet.
Hatásos gyógyszernek bizonyult feljásánál, a menyinyben
ez a gyomorot szárazított, gyomorulterelésnél étellekkel és
italokkal gúrták, májbeteg és hasmoronósnál.
Emellett bajoknál a **Máriaczellai gyomorcsépek**
évek óta kitűnően bizonyították, a mit szék meg szék
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr. nagy
üveg ára 70 kr.
Magyarországi források:
Török József gyógyszerora
Budapest, Királyi utca 12. sz.
A **Valóság** és **Állás** tisztelesen tessék
megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék
elfogadni, melyeknek bukolatára zöld szar-
lag van ragasztva a készítő általával (C.
Brady) és azonos szavakkal: „Valóságot bi-
zonyítja.”
A **Máriaczellai gyomorcsépek** va-
ladlan kaphatók.

Sopronban: Gráner Jenő gyógyszerész. Csepregen:
Kokas Mihály gyógyszerész. Kapuváron: Várkonyi Ján-
nos, Szent-János-Mosonyban: Ninger G. gyógyszerész.

HorgonyPainExpeller.

Ezen rég jónak bizonyult be-
dörzsöltésű eszű, közsvény, tag-
szagratás stb. ellen legjobban
ajánlhatjuk a t. ez. közönség
figyelmébe. Egy üveg ára 40 és
70 kr. és a legtöbb gyógyszer-
tárban kapható.

Csak horgonnyal valódi.

Légen szárított természetes istálló-trágya
NEUMAN TESTVÉREK aradi szeszgyári hízaló istállóiból
50 százaléknál több szerves anyaggal.
Ara 100 méter-mázsánként, zúzott állapotban, az aradi
vasúti állomásra szállítva **200 forint.**

Kizárólagos képviselő Magyarország, Horvátország
és Szlavonia részére:

Szávost Alphons

magkereskedése
és gazdasági cikkek üzlete

V. Arany János BUDAPEST utca 11. szám.

Ugyanott kaphatók:
a legkitünőbb here, fű, konyhakerti s virágmagvak
valamint
mindennemű gazdasági cikkek.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldenek.

Hartner Károly
vaskereskedésbe
Tanoncz kerestetik.

Előnyben részesül az olyan fiú, ki nagy
polgári iskolai osztályt végzett.

Tenyész-gyöngygyökök
párónként 1 frt 50 krért,
5 pár vételénél 7 forintért
10 „ „ 13 „
eladatnak
a muraszombati uradalom
erdészeti hivatalában.

Melyik lapra fizessünk elő?
Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

a mely az új évvel immár 25. évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóköröség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesítéseknek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatos-
sága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tettek népszerűvé. A kormány körében elő-
forduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói érte-
sülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgya-
lásokról a legészletesebb tárgyalások hű tudósítat az „Egyetértés” közöl. Bármely pártköz tartozék is a képviselő, beszélde az „Egyetértés”-ben a legér-
telmesen-bben közöltetik. Ez az örökös terjedelmű lap egyszerre két halmolegyenest elnevező irodalmi csezt szolgál, mert naponta két megalálja benne a csatát, a hülyyláig a maga szépirodalmi olvas-
mányát a világotalalom legkitűnőbb írónak legjobban regényében, talál benne tárcacikkeket legjob-
bírónak, divattudósítást Párisból stb., uty, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek a rovatával a versenyt kiállnata.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jóírásság te-
kintetében utódíróhatnának van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertése körül soha semmi-
nemű tekintetből sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölülte áll minden pártérdekek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedésű és országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinteteken fe-

llemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a köz-
elismertést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyet-
értés” olvasói között mind a pártból találunk híveket.
Az „Egyetértés” gazdasági rovata elősmert régi tekintetynök örend. A magyar kereskedő s gazda-
közönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegenyűve lapra, mert az „Egyetértés” ke-
reskedelmi s földesli tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s onnant az „Egyet-
értés” ma már nélkülözhetenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyet-
értés” a legjobban informál-lap Magyarországban. A rendes rovatokban s a fölmérülő eseményekről leg-
nagyobb terjedelemben közölt b tudósításokon ki-
vételre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említtük meg, melyek országgyűlési hírek, politikai, Ezek az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindgyöke egy-egy szaklapot képes pótolni.
A ki olvasni válot kerus és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, füzessen elő az „Egyetértés”-re
melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. — Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Matatvány-
számot a kiadóhivatalra kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője: és kiadó-tulajdonosa:
CSAVOLSKY LAJOS.
Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)